

У кастрычніку 1999 г. у сталіцы Даніі Капенгагене адбылася Уссеўрапейская канферэнцыя "Публічныя бібліятэктэ і інфармацыйнае грамадства". У ёй прымалі ўдзел прадстаўнікі 31 еўрапейской краіны. Арганізатарамі выступілі еўрапейскае бібліятэчнае аб'яднанне "Публіка", Еўрапейская Камісія, Бібліятэчная асацыяцыя Даніі, Дацкі бібліятэчны цэнтр, ІФЛА і інш. Узровень прадстаўніцтва быў даволі высокі — міністры (намеснікі міністраў) культуры дзяржаў-удзельніц, рэгіональныя каардынатары па публічных бібліятэках, прадстаўнікі бібліятэчных асацыяцый еўрапейскіх краін. Ад Беларусі ў якасці каардынатара ўдзельнічала ў канферэнцыі віце-прэзідэнт Беларускай бібліятэчнай асацыяцыі, намеснік дырэктара Нацыянальнай бібліятэкі Кірухіна Людміла Генадзеўна.

г. Капенгаген.

Фото з архіву А. Кірухіна
— месец жнівень 1999 г.

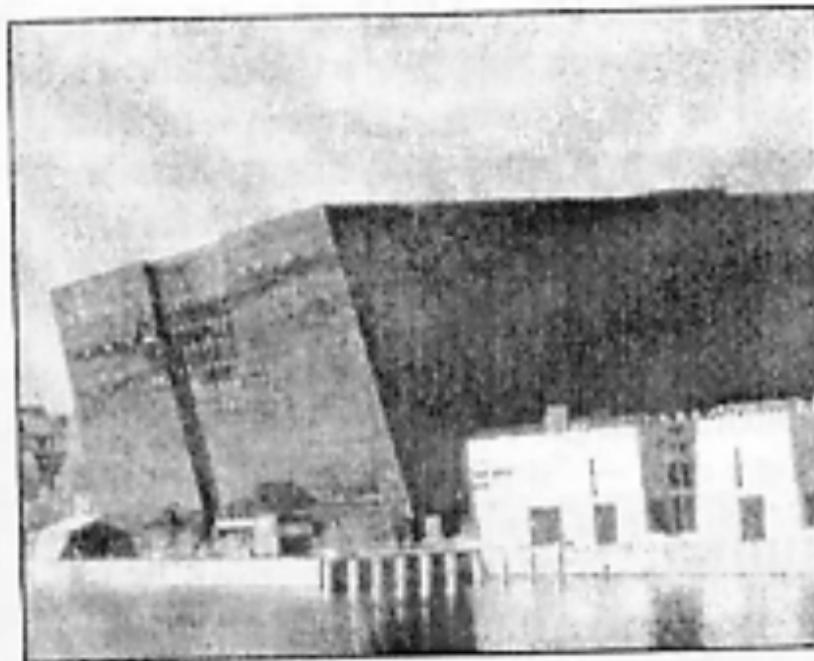
Публічныя бібліятэктэ і інфармацыйнае грамадства

Галоўнай мэтай канферэнцыі было абмеркаванне ролі публічных бібліятэктэ ў інфармацыйным грамадстве і прыняцце адпаведнай Дэкларацыі. Ва ўступным слове пры адкрыцці канферэнцыі міністр культуры Даніі сп. Элізабэт Нільсэн адзначыла, што Еўropa і еўрапейскія краіны рухаюцца разам да незалежнасці. Тому невыпадкова ў дэмакратычным грамадстве права грамадзяніна на інфармацію разам з правам на адукацыю лічыцца неабходнай умовай для забеспечэння асабістай свабоды, а таксама палітычных і сацыяльна-еканамічных свабод. Публічныя бібліятэктэ як дэмакратычны і папулярны інстытуты з дапамогай інфармацыйных тэхналогій здольны забяспечыць кожнаму чалавеку свабодны і роўны доступ да інфармаціі і ведаў у сучасным грамадстве. Яны разглядаюцца як інструмент незалежнасці і павышэння ўзроўню развіція і таму акказваюцца ў цэнтры ўвагі як

урядавых, так і грамадска-прафесіянальных арганізацый самага рознага ўзроўню. Сп. Э. Нільсэн паведаміла аб падтрымцы з боку ўрада бібліятэктэ Даніі, аб адкрыцці новых бібліятэктэ, у тым ліку Каралеўскай Дацкай бібліятэкі ў 1999 г., якая мае яшчэ адну назыву "Чорны алмаз" ("Black Diamond").

Галоўны даклад на канферэнцыі "Пазіцыя публічных бібліятэктэ у адносінах да інфармацыйнага грамадства" зрабіла сп. Мір'я Рунанен, член Парламента Фінляндый. Дакладчыкам даволі падрабязна быў адлюстраваны дзеянні Еўрапарламента і Еўрапейскай Камісіі па культуры і адукацыі па падтрымцы публічных бібліятэктэ на працягу 90-х гг. ХХ ст., пералічаны прынятая дэкларацыі і рэзюме (1984, 1985, 1997, 1998 гг.), а таксама фінансавыя праграмы-проекты, у тым ліку і на ўкараненне сучасных інфармацыйных тэхналогій, якія істотна мяняюць імідж публічных бібліятэктэ, адкрываюць іх новыя магчымасці ў інфармацыйным абслугоўванні з улікам індывідуальнага сервису, Internet, віртуальных бібліятэктэ і г.д. Між тым, было адзначана, што публічныя бібліятэктэ застаюцца носьбітамі традыцый, культуры, гуманізму.

Яскравым і запамінальным быў даклад Генеральнага дырэктара ІФЛА сп. Роса Шымона, які вельмі арыгінальна, часам з гумарам, разважаў аб ролі і месцы публічных бібліятэктэ у грамадстве. Аднак даволі пераканаўча канстатаваў аб тым, што публічныя бібліятэктэ — паставічкі інфармаціі і ведаў, акно ў свет, важны элемент грамадства, сімвал дэмакратіі, яны прадстаўляюць магчымасць кожнаму ўдасканаліць сваю прафесіянальную, агульначала-

Карабеўская Дацкая бібліятэка
“Чорны алмаз”.

вечую культуру, гэта – жывы інстытут навучання і інструмент цывілізацыі, правадыры прагрэсу.

Далей на канферэнцыі прэзента-валіся нацыянальныя стратэгіі развіцця публічных бібліятэк Грэцыі, Ірландыі, Партугаліі. Усе астатнія ўрапейскія краіны дэманстравалі дзеянасць сваіх публічных бібліятэк на стэндах у выглядзе буклетаў, плакатаў, лістовак і інш. Быў прадстаўлены такі матэрыял і па публічных бібліятэках Беларусі.

На другі дзень – 15 кастрычніка – праходзіла актыўнае абмеркаванне праекта Дэкларацыі па публічных бібліятэках, якая ўвайшла ў гісторыю пад назвай “Капенгагенская Дэкларацыя”. Для публічных бібліятэк Еўропы гэты дакумент з'яўляецца стратэгічным і вызначае перспектывы іх развіцця на пачатак ХХІ ст. Публікуем яе тэкст.